

08220 Internet Programcılığı II

Internet Programming II

Elbistan Meslek Yüksek Okulu
2013 – 2014 Bahar Yarıyılı

Internet Programcılığı II

PHP'de dizi Değişkenler

- Buraya kadar yaptığımız uygulamalarda değişkenlerin tek değer tutmasını görmüştük.
- Bir değişkenin birden fazla değer tutmasını gerektiren durumlar olacaktır.
- Örneğin her sınıftaki öğrenci sayıları farklıdır. Bu durumlarda DİZİ DEĞİŞKEN kullanılır.

İnternet Programcılığı II

PHP'de dizi Değişkenler

Kullanım Şekli

`$dizinin_adi = Array(eleman1, eleman2, eleman3 ... , Eleman_n)`

- Dizi değişkende tutulan her bir değer index değeri vardır. Bu index değeri 0 dan başlar.
- Dizideki herhangi bir değer alınmak istenirse;

`$dizi_degisken[indexno]` şeklinde index numarasıyla çağırılır.

İnternet Programcılığı II

PHP'de dizi Değişkenler

- Var olan dizi değişkene değer atamak veya yeni bir eleman eklemek için;

`$dizi_degisken[index_no] = değer`

- Belirtilen index no daha önce kullanıldıysa eski değer yerine yeni değer konulacaktır.

Internet Programcılığı II

PHP'de dizi Değişkenler – Uyg. 1

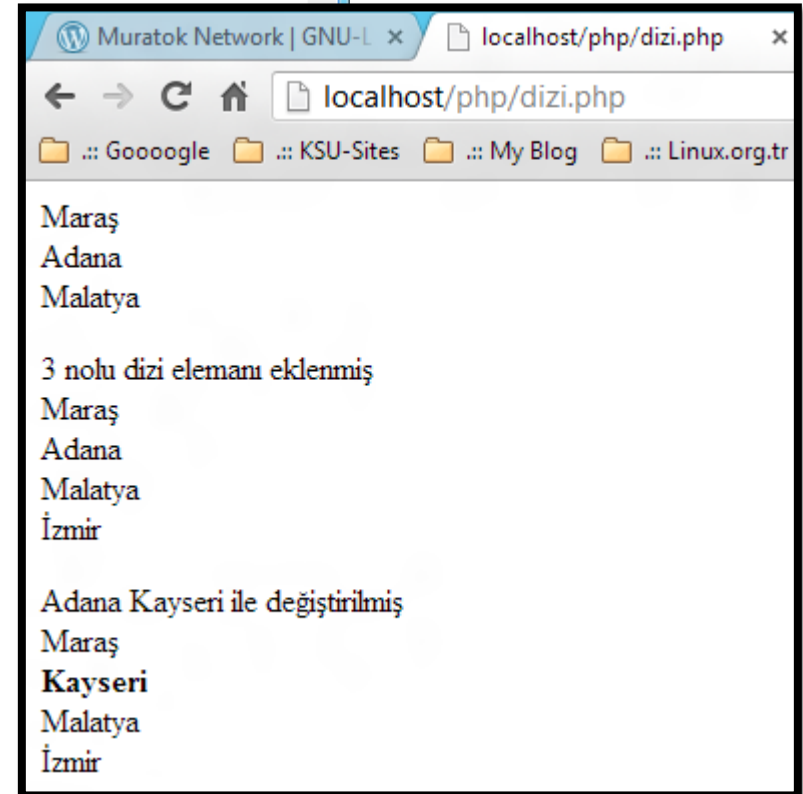
```
dizi - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
$dizi=array("Maraş","Adana","Malatya");
echo "$dizi[0] <br>";
echo "$dizi[1] <br>";
echo "$dizi[2] <br>";

//3 nolu dizi değişken yok yerine İzmiri koyalım
$dizi[3]="İzmir";

echo "<p> 3 nolu dizi elemanı eklenmiş";
echo "<br>";
echo "$dizi[0] <br>";
echo "$dizi[1] <br>";
echo "$dizi[2] <br>";
echo "$dizi[3] <br>";

//1 nolu dizi değişken Adana Kayseri ile değiştirelim
$dizi[1] = "Kayseri";

echo "<p> Adana Kayseri ile değiştirilmiş";
echo "<br>";
echo "$dizi[0] <br>";
echo "<strong>$dizi[1]</strong><br>";
echo "$dizi[2] <br>";
echo "$dizi[3] <br>";
?>
```


İnternet Programcılığı II

PHP'de dizi Değişkenler

- Dizi değişkenin eleman sayısını öğrenmek için `count()` fonksiyonu kullanılır.

`Count(dizi_degisken)`

Internet Programcılığı II

PHP'de dizi Değişkenler – Uyg. 1 - ek

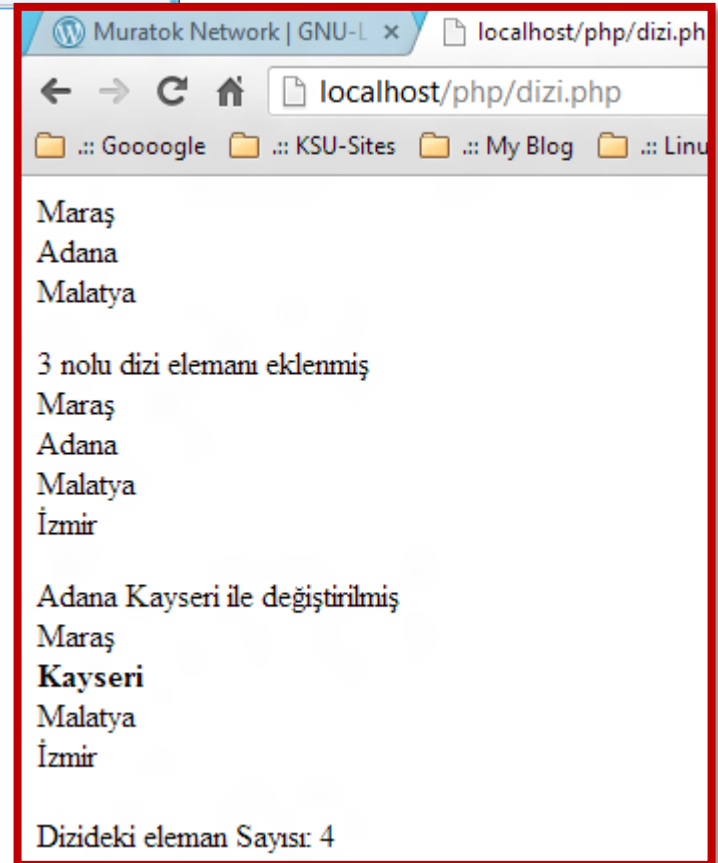
```
dizi - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
$dizi=array("Maraş","Adana","Malatya");
echo "$dizi[0] <br>";
echo "$dizi[1] <br>";
echo "$dizi[2] <br>";

//3 nolu dizi değişken yok yerine İzmir'i koyalım
$dizi[3]="İzmir";

echo "<p> 3 nolu dizi elemanı eklenmiş";
echo "<br>";
echo "$dizi[0] <br>";
echo "$dizi[1] <br>";
echo "$dizi[2] <br>";
echo "$dizi[3] <br>";

//1 nolu dizi değişken Adana Kayseri ile değiştirelim
$dizi[1] = "Kayseri";

echo "<p> Adana Kayseri ile değiştirilmiş";
echo "<br>";
echo "$dizi[0] <br>";
echo "<strong>$dizi[1]</strong><br>";
echo "$dizi[2] <br>";
echo "$dizi[3] <br>";
echo "<br>Dizideki eleman Sayısı: ".count($dizi); //Dönen sonuç 4 olacaktır
?>
```


Internet Programcılığı II

PHP'de dizi Değişkenler – Uygulama 2

- Bolumler adlı dizi değişkenine elaman ekleyin.
- Var olan dizi elamanının değerini değiştirin.
- Tanımlanan dizinin eleman sayısını azaltarak sonucu inceleyin.
- Kodlarınızı inceleyerek dizi mantığını öğrenin.

Bolum

- Bilgisayar
- Elektronik
- Elektirik
- Laborant
- İş makinaları

Internet Programcılığı II

PHP'de dizi Değişkenler – Uygulama 2


```
diziuyg2 - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<HTML>
<HEAD><title>Dizi Eleman Uygulaması</title></HEAD>
<BODY>
<?php
// Dizi değişken tanımlayıp içerisine değerleri yazalım
$bolum=array("Elektronik","Bilgisayar","Elektrik","Laborant","İş makinaları");

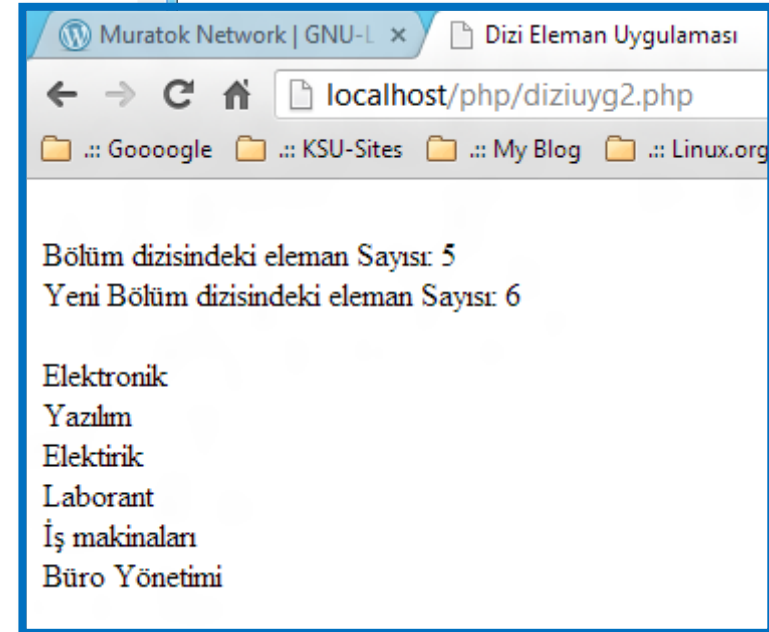
//Dizi değişkenin kaç elmanı olduğunu saydıralım
echo "<br>Bölüm dizisindeki eleman Sayısı: ".count($bolum);

//Dizi sonuna yeni bir elaman ekleyelim
$bolum[5] = "Büro Yönetimi";

// 1 nolu index değerini değiştirelim
$bolum[1] = "Yazılım";

//Dizi değişkenin kaç elmanı olduğunu tekrar saydıralım
echo "<br>Yeni Bölüm dizisindeki eleman Sayısı: ".count($bolum);

// Dizi değişkeni tarayıcıya yazdıralım
echo "<br><br> $bolum[0] <br>";
echo "$bolum[1] <br>";
echo "$bolum[2] <br>";
echo "$bolum[3] <br>";
echo "$bolum[4] <br>";
echo "$bolum[5] <br>";
?>
</BODY>
</HTML>
```


Internet Programcılığı II

PHP'de dizi Değişkenler

- Dizi değişken tanımlanırken **ARRAY** ifadesini kullandık.
- PHP'nin bize sağladığı bir kolaylıkta **ARRAY** ifadesini kullanmadan dizi değişken tanımlanmasıdır.
- Dizi değişkenimizi şöyle tanımlayabilirdik.

<?php

```
$ogrenciler[ ] = "Ahmet";           // index değeri 0  
$ogrenciler[ ] = "Mehmet";        // index değeri 1  
$ogrenciler[ ] = "Ayşe";          // index değeri 2  
$ogrenciler[ ] = "Meltem";        // index değeri 3  
$ogrenciler[ ] = "Selami";        // index değeri 4  
$ogrenciler[ ] = "Melek";         // index değeri 5
```

?>

İnternet Programcılığı II

PHP'de çok boyutlu dizi Değişkenler

- Şimdiye kadar yaptığımız örnekler tek boyutlu dizi değişkenlerdi.
- Diğer programlama dillerinde olduğu gibi PHP içerisinde de iki boyutlu dizi değişken tanımlanabilir.
- İki boyutlu dizi değişkeni bir tabloya benzetebilirsiniz.
- Örnek bir tablo ile açıklayalım.

İnternet Programcılığı II

PHP'de çok boyutlu dizi Değişkenler

Öğrenci no	Adı Soyadı	Vize	Final	Ortalama
11BP1001	Ahmet	40	60	40
11BP1005	Kaan	60	70	66
11BP1008	Fatma	50	40	44
11BP1009	Mehmet	80	30	50
11BP1005	Mustafa	90	90	90

Örnek tabloda da görüldüğü üzere 5x5 (satır sütun) 25 farklı verinin tutulduğu çok boyutlu dizi değişken görülmektedir.

Her hücre satır ve sütunların tutulduğu hücre isimleriyle indexlenmektedir.

Internet Programcılığı II

PHP'de çok boyutlu dizi Değişkenler

Dört farklı öğrencinin 3 farklı bilgisi 2 boyutlu dizi değişken

```
diziuyg2 - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
    $dizi(array("Ahmet", "123", "Bilgisayar")
           ,array("Murat", "456", "Elektrik")
           ,array("Ayşe", "447", "Yazılım"))
?>
St 5, Stn 3
```

VEYA

```
diziuyg2 - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
    $dizi[0][0]="Ahmet";
    $dizi[0][1]="123";
    $dizi[0][2]="Bilgisayar";
    $dizi[1][0]="Murat";
    $dizi[1][1]="456";
    $dizi[1][2]="Elektrik";
?>
St 7, Stn 25
```

Internet Programcılığı II

PHP'de çok boyutlu dizi Değişkenler

- Dizi değişkenlerde index değeri rakam yerine istenilen isimde verilebilir. İsim indexi Atama işlemi için => operatörü kullanılır.

```
dizi2uyg - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
    $urun=array("adi"=>"İşlemci","fiyatı"=>"150$","miktarı"=>"8");
    echo "Ürün Adı : $urun[adi] <br>";
    echo "Ürün Fiyatı : $urun[fiyatı] <br>";
    echo "Ürün Miktarı : $urun[miktarı] <br>";
?>
St 1, Stn 1
```

```
Muratok Network | GNU-L x localhost/php/dizi2uyg.pl
localhost/php/dizi2uyg.php
:: Goooogle :: KSU-Sites :: My Blog :: Linux.org
Ürün Adı : İşlemci
Ürün Fiyatı : 150$
Ürün Miktarı : 8
```

İnternet Programcılığı II

PHP'de çok boyutlu dizi Değişkenler

Öğrenci no	Adı Soyadı	Vize	Final	Ortalama
11BP1001	Ahmet	40	60	40
11BP1005	Kaan	60	70	66
11BP1008	Fatma	50	40	44
11BP1009	Mehmet	80	30	50
11BP1005	Mustafa	90	90	90

Uygulama :

Yukarıdaki tabloda verilen bilgileri ekran çıktısı veren programı yazınız.

Süre 20 Dakika

İnternet Programcılığı II

PHP'de Foreach() Fonksiyonu

- İndex kullanmadan dizideki eleman sayısının otomatik olarak algılanarak dizi içeriğini okumak için kullanılır.

```
diziforeach - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
    $ogrenciler[]="Mehmet";
    $ogrenciler[]="Esra";
    $ogrenciler[]="Fatma";
    $ogrenciler[]="Koray";
    $ogrenciler[]="Kadir";
    $ogrenciler[]="Selami";
    foreach($ogrenciler as $anahtar=>$deger)
    print ("$anahtar = $deger<br>");
?>
```

```
Muratok Network | GNU-L x localhost/php/diziforeach x
localhost/php/diziforeach.php
:: Goooogle :: KSU-Sites :: My Blog :: Linux.org.tr
0 = Mehmet
1 = Esra
2 = Fatma
3 = Koray
4 = Kadir
5 = Selami
```


Internet Programcılığı II

PHP'de Dizi Değişkenlerin Birleştirilmesi

Birleştirme Fonksiyonu (array_merge())

- İki veya daha fazla dizinin elemanlarının birleştirilerek yeni bir dizi oluşturmak için kullanılır.
- Yani bir dizi diğerinin sonuna eklenerek ekleme işlemi gerçekleşir.

! Uyarı :

- Birleştirilecek dizilerde index yerine kullanılan aynı kelimeler varsa sonraki değer öncekinin yerine konur.
- index değerleri (0,1,2,..) normal ise değerler aynı olsa dahi dizi önceki dizinin sonuna eklenir.

```
Yeni_dizi = array_merge(dizi_1, dizi_2, ....., dizi_n)
```

Internet Programcılığı II

PHP'de Dizi Değişkenlerin Birleştirilmesi

Birleştirme Fonksiyonu (array_merge()) örnekleri

```
dizimerge1 - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
$dizi1=array ("Adana", "Maraş", "Malatya");
$dizi2=array ("Kayseri", "Sivas");
$sonuc = array_merge($dizi1, $dizi2);
print_r($sonuc);
?>
```

```
Muratok Network | GNU-L x localhost/php/dizimerge1 x
localhost/php/dizimerge1.php
Array ( [0] => Adana [1] => Maraş [2] => Malatya [3] => Kayseri [4] => Sivas )
```

```
dizimerge2 - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
$dizi1=array("Renk" => "KIRMIZI", 2, 4);
$dizi2=array("a", "Renk" => "Yeşil", 4);
$sonuc = array_merge($dizi1, $dizi2);
print_r($sonuc);
?>
```

```
Muratok Network | GNU-L x localhost/php/dizimerge2 x
localhost/php/dizimerge2.php
Array ( [Renk] => Yeşil [0] => 2 [1] => 4 [2] => a [3] => 4 )
```

Internet Programcılığı II

PHP'de Dizi Değişkenlerin Birleştirilmesi

Birleştirme Fonksiyonu (array_merge())

- Birleştirme işleminde ikinci dizinin elemanı birinci diziye eklenirken aynı index değerlerden birincinin değişmemesi ve yeniden index oluşturulmaması için birleştirme artı (+) operatörü ile yapılır.

```
dizimerge3 - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
    $dizi1=array(0 => "Sıfır_A", 2 => "İki A", 3 => "Üç_A");
    $dizi2=array(1 => "Bir_B", 3 => "Üç_B", 4 => "Dört_B");
    $sonuc = $dizi1 + $dizi2;
    print_r($sonuc);
?>
```

```
Muratok Network | GNU-L x localhost/php/dizimerge3 x
localhost/php/dizimerge3.php
:: Goooogle :: KSU-Sites :: My Blog :: Linux.org.tr :: Ubuntu - Türki
Array ( [0] => Sıfır_A [2] => İki A [3] => Üç_A [1] => Bir_B [4] => Dört_B )
```

Internet Programcılığı II

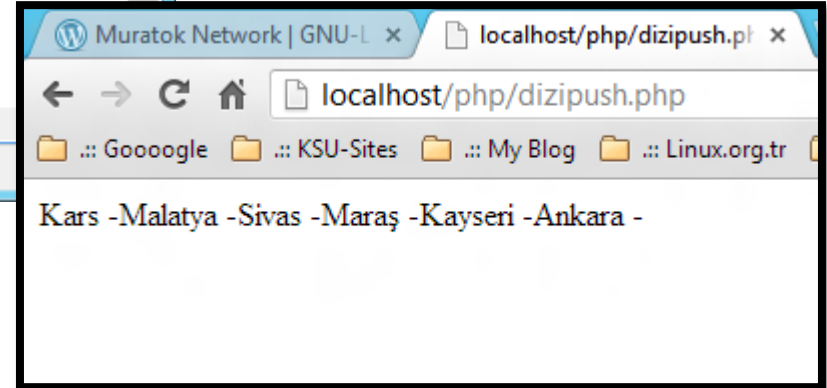
PHP'de Dizi Değişkenler

Değer ekleme Fonksiyonu (array_push())

- Varolan dizinin sonuna yeni elemanlar eklemek için kullanılır.

`Array_push(mevcut_dizi, deger_1, deger_2,, deger_n)`

```
dizipush - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
    $dizi1 = array("Kars","Malatya","Sivas");
    array_push($dizi1,"Maraş","Kayseri","Ankara");
    foreach($dizi1 as $yeni_eleman)
    {
        print("$yeni_eleman -");
    }
?>|
<
St 8, Stn 3
```


Internet Programcılığı II

PHP'de Dizi Değişkenler

Dizi değişkeninin ilk elemanını silme (array_shift ())

- Dizinin ilk elemanını silmek için kullanılır. İndex yeniden oluşur. Dizi karakter kümesinden oluşuyorsa bir değişiklik yapılmaz.

```
dizishift - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
$dizi1 = array("Kars","Malatya","Sivas","Maraş","İstabil");
echo "Dizinin ilk Elemanı : $dizi1[0] <br>";
array_shift($dizi1);
foreach($dizi1 as $yeni_eleman)
{
print("$yeni_eleman -");
}
echo "<br>";
echo "<br>Silme İşleminde Sonra: $dizi1[0]";
?>|
<
St 11, Stn 3
```

```
Muratok Network | GNU-L x localhost/php/dizishift.ph x
localhost/php/dizishift.php
:: Goooogle :: KSU-Sites :: My Blog :: Linux.org.tr
Dizinin ilk Elemanı : Kars
Malatya -Sivas -Maraş -İstabil -
Silme İşleminde Sonra: Malatya
```

Array_shift(mevcut_dizi)

Internet Programcılığı II

PHP'de Dizi Değişkenler

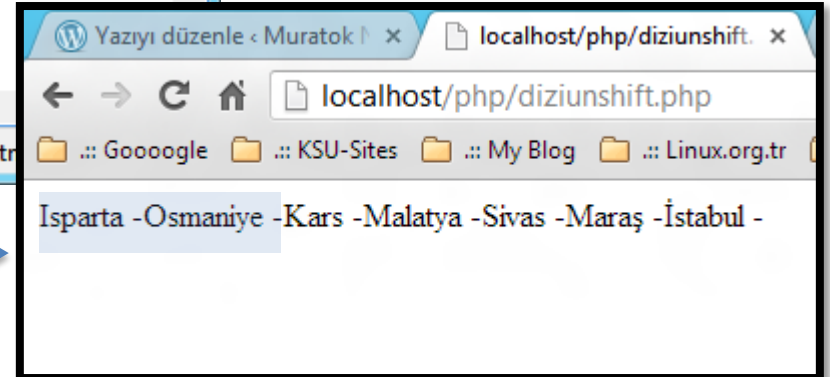

Dizi değişkenine değer ekleme (array_unshift ())

- Dizi değişkeninin başına yeni değerler eklenmesi için kullanılır.

`Array_unshift(mevcut_dizi), eleman1, eleman2, eleman3, ..., eleman_n)`

```
diziunshift - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
    $dizi1 = array("Kars", "Malatya", "Sivas", "Maraş", "İstabil");
    array_unshift($dizi1, "Isparta", "Osmaniye");
    foreach($dizi1 as $yeni_eleman)
    {
        print("$yeni_eleman -");
    }
?>
```


Internet Programcılığı II

PHP'de Dizi Değişkenler

Dizi değişken değerlerinin toplamı (array_sum ())

- Dizi değişkeninin içerdiği değerlerin toplamını bulur.

Array_sum(dizi_degisken)

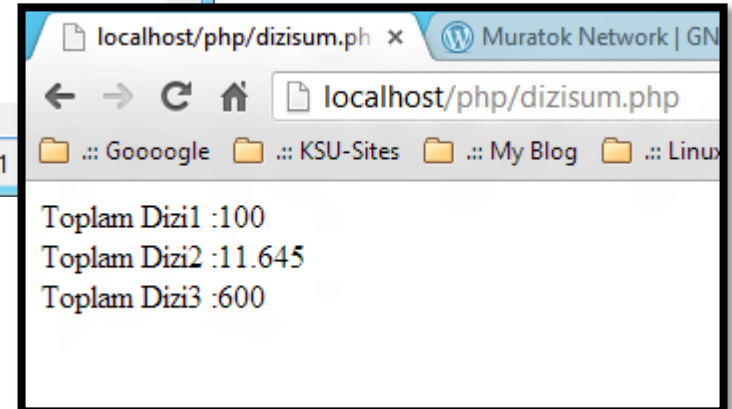


```
dizisum - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
$dizi1 = array(5,10,15,20,50);
echo "Toplam Dizi1 :" . array_sum($dizi1) . "<br>";

$dizi2 = array("sayi1" => 4.6, "Sayi2" => 1.245, "Sayi3" => 5.80);
echo "Toplam Dizi2 :" . array_sum($dizi2) . "<br>";

$dizi3 = array("sayi1" => 100, "Sayi2" => 200, "Sayi3" => 300);
echo "Toplam Dizi3 :" . array_sum($dizi3) . "<br>";

?>
```


Internet Programcılığı II

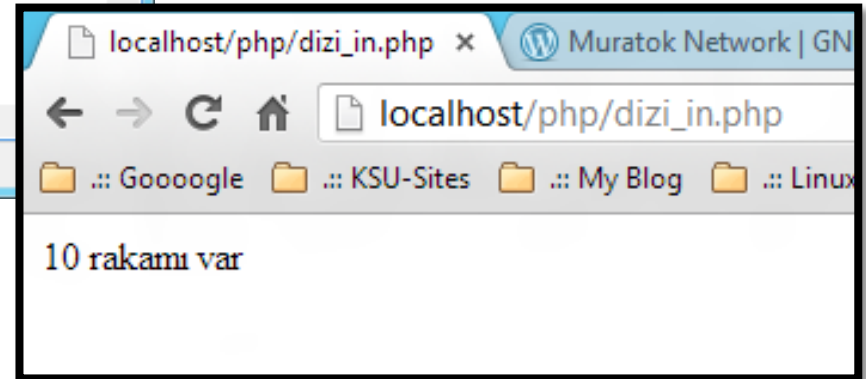
PHP'de Dizi Değişkenler

Dizi değişken içinde arama (in_array ())

- Bir verinin dizi değişken içinde olup olmadığını kontrol eder. Varsa TRUE, yoksa False değeri döndürür.

`in_array (aranan_bilgi, dizidegisken, tür_kontrol)`

```
dizi_in - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
$dizi1 = array(5,10,15,20,50);
if (in_array(10, $dizi1))
    echo "10 rakamı var";
else
    echo "10 rakamı yok";
?>
```


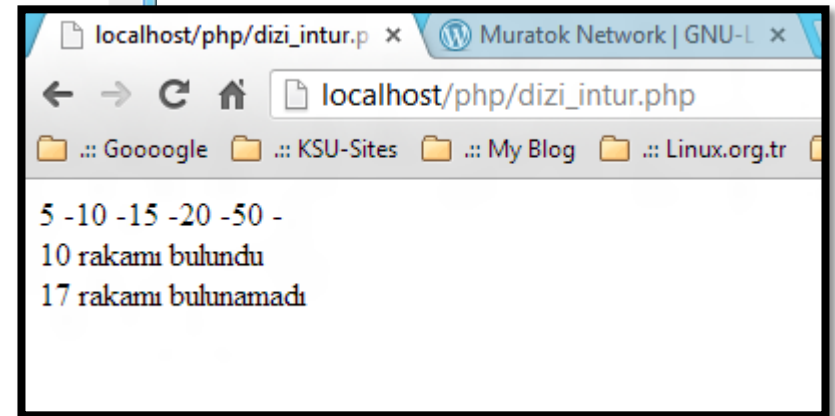
Internet Programcılığı II

PHP'de Dizi Değişkenler

Dizi değişken içinde arama (in_array ())

- İlk örnekte tür kontrolü yapmamıştık. İşlemi yaparken değer türünü de dikkate alalım.

```
dizi_intur - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
$dizi1 = array(5,10,15,20,50);
foreach($dizi1 as $yenieleman)
{
print("$yenieleman -");
}
echo "<br>";
if (in_array(10, $dizi1,true))
    echo "10 rakamı bulundu";
else
    echo "10 rakamı bulunamadı<br>";
if (in_array(17, $dizi1,true))
    echo "<br>17 rakamı bulundu";
else
    echo "<br>17 rakamı bulunamadı<br>";
?>
```


İnternet Programcılığı II

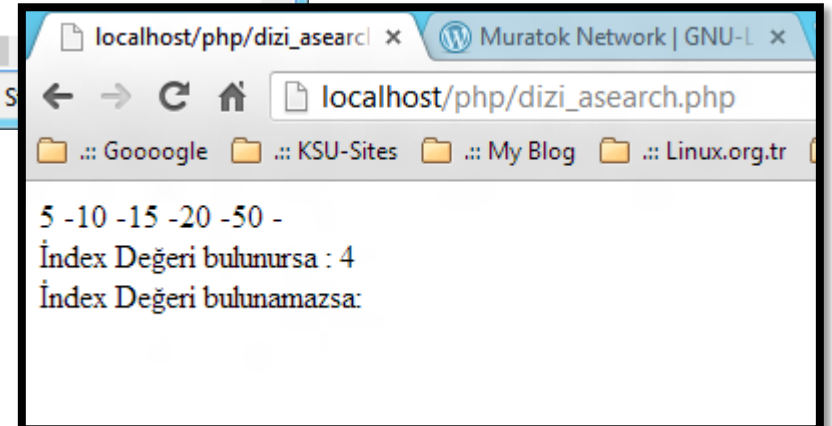
PHP'de Dizi Değişkenler

Dizi değişken içinde arama (array_search ())

- Dizi değişken içinde arama yapar, bulursa index değerini, bulamazsa False veya boş değer döndürür.

```
dizi_asearch - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
    $dizi1 = array(5,10,15,20,50);
    foreach($dizi1 as $yenieleman)
    {
        print("$yenieleman -");
    }
    echo "<br>İndex Değeri bulunursa : " . array_search("50", $dizi1);
    echo "<br>";
    echo "İndex Değeri bulunamazsa: " . array_search("150", $dizi1);
?>
```


Internet Programcılığı II

PHP'de Dizi Değişkenler

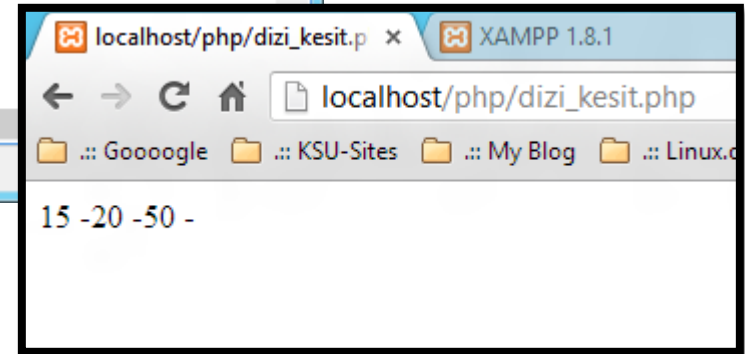
Dizi değişken içinden kesit (array_slice())

- Dizi değişken belirli bir bölümünü almak için kullanılır.

Array_slice (dizi_degisken, baslagic, bitis, index_koru)


```
dizi_kesit - Not Defteri
Dosya Düzen Biçim Görünüm Yardım
<?php
    $dizi1 = array(5,10,15,20,50);
    $kesit = array_slice($dizi1, 2,4);
    foreach ($kesit as $yeni_eleman)
    {
        print("$yeni_eleman -");
    }
?>
```


İnternet Programcılığı II

PHP'de Dizi Değişkenler

Dizi değişken içeriğini sıralama (array_sort()) A-Z

- Dizi değişken içeriğini sıralamak için kullanılır.

`Array_sort (dizi_degisken)`

Dizi değişken içeriğini sıralama (array_rsort()) Z-A

- Dizi değişken içeriğini sıralamak için kullanılır.

Kontrol Deyimleri

Devamı Haftaya ...